

Osnovna šola Jasipa Vandota Kranjska Gora

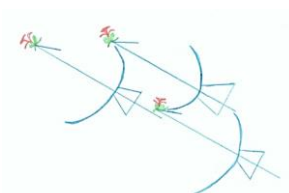
Koroška ulica 12, 4280 Kranjska Gora
tel.št.: 041588 48 50, fax: 041588 48 51

33. FESTIVAL TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA

PLANICA - SNEŽENA KRALJICA

TURISTIČNA NALOGA

Avtorji:

Gašper Bučinel, Tabea Dolžan, Manca Lepoša, Žiga Lupše, Patrik Vidovič,
Marisa Žerjav, Alja Arih, Vid Bačnar, Denis Bullakaj, Ema Demec,
Manca Hladnik, Nina Košir, Marta Mlinar, Bor Petrovič, Nejc Ros,
Adrijana Gorjanc, Ožbej Grilc, Gal Grudnik, Lara Hojnik, Peter Jakelj,
Tina Kavalari, Gašper Lepoša, Julija Mavsar-Mazgon, Živa Robič, Nino Triplat

Petra Berčič, prof. geografije in zgodovine
Helena Smolej, učiteljica biologije in gospodinjstva

Kranjska Gora, januar 2019

POVZETEK

ŠOLA: OSNOVNA ŠOLA JOSIPA VANDOTA, Koroška ulica 12, 4280 Kranjska Gora

Tel.: 04-5884-850 Fax: 04-5884-851 E-pošta: osjvkg.tajnistvo@siol.net

NASLOV TURISTIČNE NALOGE: **PLANICA – SNEŽENA KRALJICA**

Avtorji:

9. razred: Gašper Bučinel, Tabea Dolžan, Manca Lepoša, Žiga Lupše, Patrik Vidovič, Marisa Žerjav

8. razred: Alja Arih, Vid Bačnar, Denis Bullakaj, Ema Demec, Manca Hladnik, Nina Košir, Marta Mlinar, Bor Petrovič, Nejc Ros

7. razred: Adrijana Gorjanc, Ožbej Grile, Gal Grudnik, Lara Hojnik, Peter Jakelj, Tina Kavalarič, Gašper Lepoša, Julija Mavsar-Mazgon, Živa Robič, Nino Triplat

Petra Berčič, prof. geografije in zgodovine

Helena Smolej, učiteljica biologije in gospodinjstva

Junaki Planice letijo kot ptice ... je gotovo najbolj znana melodija v Ratečah in naš kraj čakajo v prihodnjih letih veliki izzivi in velike priložnosti. Leta 2019 praznujemo 50 let letalnice bratov Gorišek in 40 let od prve izvedbe Avsenikove Planica, Planica. Leta 2020 bo Planica gostila svetovno prvenstvo v smučarskih poletih, leta 2023 pa svetovno nordijsko prvenstvo. Vse to nas je prepričalo, da tudi mi prispevamo svoj delež k promociji našega domačega kraja.

Ker obstajajo različne vrste spominkov, različne pa so tudi želje turistov in obiskovalcev športnih prireditev, smo pripravili celo kolekcijo spominkov, in sicer turistični vodnik, družabno igro in magnetek, vse skupaj pa bosta povezovala maskota Planica – snežena kraljica ter naš znak, pa tudi posebna stojnica, namenjena našim spominkom. Turistični vodnik bo obiskovalce športnih prireditev prepričal, da si ogledajo še kakšno naravno ali kulturno znamenitost v Ratečah in se še kdaj vrnejo k nam, družabna igra jih bo popeljala v zgodovino Planice, magnetek pa jih bo večno spominjal na čudovito preživete dni v dolini pod Poncami in v Ratečah.

V turistični nalogi je opisana kolekcija spominkov, maskota, logotip ter stojnica, in sicer od ideje do končnega izdelka.

Nalogo je mogoče dobiti v knjižnici OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora ter na spletni strani šole in TD Rateče-Planica. Izvod imajo tudi avtorji in mentorici.

Ključne besede: turistični spominki, Rateče-Planica, snežena kraljica, športne prireditve, naravna in kulturna dediščina

KAZALO

1. UVOD	3
2. IDEJA, CILJI IN NAČRT DELA.....	3
2.1. IDEJA	4
2.2. CILJI.....	5
2.3. NAČRT DELA	5
2.4. FINANČNI NAČRT.....	7
2.5. CILJNE SKUPINE.....	7
2.6. TRŽENJE	7
3. TURISTIČNI PRODUKT: PLANICA – SNEŽENA KRALJICA.....	8
3.1. TURISTIČNI VODNIK	8
3.2. DRUŽABNA IGRA	24
3.3. MAGNETEK.....	25
3.4. MASKOTA.....	26
3.5. STOJNICA	26
4. ZAKLJUČEK.....	27
5. VIRI IN LITERATURA	28

1. UVOD

Učenci OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora že šesto leto zapored sodelujemo na festivalu Turizmu pomaga lastna glava. Lansko šolsko leto smo pripravili izlet po Ratečah, na katerem je naš izletnik spoznal kulturno dediščino Rateč na kar se da zanimiv način. Zbrali smo različne legende, raziskali zgodovino, se podučili o kulturi prehranjevanja v preteklosti, se naučili pripraviti tradicionalne rateške jedi, si oblekli rateško nošo in spregovorili v rateškem narečju. V mesecu maju 2018 pa je vse krajanje Rateč pa tudi občane občine Kranjska Gora razveselila novica, da bo leta 2023 Planica gostila največjo in najodmevnejšo zimsko prireditev doslej v Sloveniji. V zibelki smučarskih poletov se bo zbrala svetovna elita smučarskih skakalcev, tekačev in kombinatorcev. Slovenija bo imela priložnost, da pokaže svetu, kako velika športna nacija je. Bo pa to tudi izvrstna priložnost za še večjo prepoznavnost naših krajev. O tem je treba razmišljati že sedaj. Zato smo se tudi učenci turističnega podmladka naše šole odločili, da za našo turistično nalogo pripravimo kolekcijo spominkov, ki bo že sedaj opozarjala na to športno prireditev.

Planica vsako leto gosti najboljše smučarske skakalce, tekače in nordijske kombinatorce s celega sveta. Leta 2019 praznujemo 50 let letalnice bratov Gorišek in 40 let od prve izvedbe Avsenikove Planica, Planica. Leta 2020 bo Planica gostila svetovno prvenstvo v smučarskih poletih. Vse to so, poleg že omenjenega svetovnega prvenstva v nordijskem smučanju leta 2023, razlogi, zakaj smo se odločili, da v turistično nalogo vključimo Planico oziroma kraj Rateče – Planica.

Ker obstajajo različne vrste spominkov, različne pa so tudi želje turistov in obiskovalcev športnih prireditev, smo pripravili celo kolekcijo spominkov, katerih rdeča nit je Planica – snežena kraljica. Naša kolekcija spominkov vključuje turistični vodnik, družabno igro in magnetek. Vse skupaj pa bo povezovala naša maskota Planica – snežena kraljica ter seveda naš logotip, v katerem sta združena simbola Nordijskega centra Planica in TD Rateče-Planica. Za prodajo naših turističnih spominkov bomo izdelali tudi lastno stojnico, zložljivo in premično, tako da se bo lahko uporabljala na vseh prireditvah.

V turistični nalogi je opisana kolekcija spominkov, naša prodajna stojnica, kako smo prišli do ideje, načrtovanje in potek našega dela ter kaj naš še čaka v prihodnosti.

Spoznajte torej kolekcijo spominkov Planica – snežena kraljica.

2. IDEJA, CILJI IN NAČRT DELA

Letos smo se pri turističnem podmladku OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora zbrali zelo različni učenci od sedmega do devetega razreda. Dobivali smo se pri dveh izbirnih predmetih in pri turističnem krožku. Pri izbirnih predmetih turistična vzgoja in etnologija smo se najprej pogovorili, kaj sploh je turistični spominek. Spominek je nekaj, kar si turist kupi za spomin na dneve, dan, ure, trenutke ... Za spomin na deželo, kraje, ljudi, njihove mojstrovine, posebnosti, drugačnosti ... Ugotovili smo, da turistični spominki predstavljajo pomemben del turistične ponudbe. Ker je

Kranjska Gora turistična občina, smo predvidevali, da je pri nas spominkarstvo zelo dobro razvito. Tako smo šli najprej na teren, da smo raziskali trenutno stanje. Izkazalo se je, da naše predvidevanje ni bilo pravilno, saj so nas prodajalci s turističnimi spominki razočarali. Prodajalci so bili neprijazni, nekateri sploh niso znali slovenskega jezika, niti niso poznali tipičnih spominkov naše občine. Ugotovili smo, da veliko spominkov ne izhaja iz naših krajev, dodan je le napis kraja. Spominki so tudi zelo enolični. Izvedli smo tudi spletno anketo o turističnih spominkih. Na anketo je odgovorilo 215 oseb različne starosti. 67 % anketirancev je iz občine Kranjska Gora, 33 % pa jih živi v drugih občinah. 57 % anketirancev na potovanju včasih kupi turistične spominke, 29 % pa vedno. Večina anketirancev kupi spominke zaradi obdarovanja družine in prijateljev, 36 % anketirancev pa za lastno uporabo. Med vrstami spominkov prevladujejo izdelki z motivi kraja oz. znamenitosti. Med različnimi kriteriji anketirancem največ pomeni videz in estetika spominka, sledijo kakovost, unikatnost ter prepoznavnost, najmanj pa cena in uporabnost. Največ anketirancev nameni nakupu spominkov na enem potovanju od 10 do 20 €. Pri prodajnem mestu spominkov se zdi anketirancem najpomembnejši videz prodajalca ter prijaznost in ustrežljivost osebja. Anketirance smo tudi vprašali, po čem je najbolj znana občina Kranjska Gora. Največkrat je bilo omenjeno smučanje, Planica, gore, aktivne počitnice ter naravne lepote. Anketa nam je pomagala pri odločitvi, kakšne turistične spominke bomo ustvarili in čemu bomo namenili največ pozornosti.

2.1. IDEJA

Zakaj snežena kraljica?

Junaki Planice letijo kot ptice ... je gotovo najbolj znana melodija v Ratečah. Ikona narodnozabavne glasbe Slavko Avsenik je Planico posvetil smučarskim skakalcem na eni največjih smučarskih letalnici na svetu, planiški. Pesem je bila prvič izvedena posebej za Svetovno prvenstvo v smučarskih poletih 15. marca 1979. Besedilo je napisal Marjan Stare. V letu 2019 torej mineva že 40 let, od kar je Planica snežena kraljica. In Planica je res naša kraljica, saj velja za enega od simbolov slovenskega športa, simbolov Slovenije. Dolina pod Poncami s skakalnicami in letalnico že desetletja privlači množice obiskovalcev.

Zakaj turistični vodnik?

Vsako leto Planico samo v času štirih dni, ko poteka finale svetovnega pokala v smučarskih skokih, obišče več deset tisoč ljudi. Nordijsko svetovno prvenstvo leta 2023 bo potekalo skoraj dva tedna. Lahko si obetamo rekorden obisk naše občine, naših krajev. In ta čas moramo izkoristiti in predstaviti ne samo skakalnice in tekaške proge ter standardno kulinarično ponudbo ter spominkarski kič, ampak vse kar ponuja naš kraj, Rateče – Planica.

Planica ni le zibelka smučarskih skokov in poletov. Za mnoge predstavlja eno najlepših alpskih dolin, obkroženo z mogočnimi stenami Mojstrovke, Ponc in Jalovca.

Zakaj družabna igra?

Ljudje se vedno manj družimo. Pogovarjamo se le še preko elektronskih naprav. Vendar mislimo, da vedno bolj pogrešamo druženja. In naša družabna igra ponuja ravno to. Druženje družinskih članov, prijateljev, prijeten večer v dobri družbi. In če so ljubitelji Planice, smučarskih skokov in poletov, bodo še toliko bolj uživali, saj Planica ni pomembna le za naš kraj, našo občino, Slovenijo,

ampak za vse ljubitelje smučarskih skokov in poletov. In teh je zelo veliko. Več deset tisoč jih vsako leto obiše in si ogleda polete v Planici.

Zakaj magnetek?

Magnetek je eden najbolj prodajanih spominkov, saj ima kar nekaj prednosti. Običajno je cenejši od drugih vrst spominkov, sodi pa tudi med najmanjše spominke, kar je primerno predvsem za tiste, ki pridejo k nam z letalom oziroma so omejeni s količino prtljage.

Zakaj maskota?

Maskota zato, ker vsako veliko športno tekmovanje spremlja maskota. Maskota je vsaka oseba, žival ali predmet, za katero se misli, da predstavlja neko skupino s skupno identiteto, kot so športna moštva, športne prireditve, blagovne znamke, gospodarske družbe... V svetu športa se maskote uporablja tudi za trženje. Maskote so lahko v obliki logotipa, osebe, živali, neživega predmeta... V kostume oblečeni ljudje – maskote so nekaj običajnega in se redno uporabljajo kot ambasadorji dobre volje za ekipo, podjetje, prireditelje...

2.2. CILJI

Naša želja in hkrati cilj naše turistične naloge je narediti načrt in izdelati kolekcijo spominkov Planica – snežena kraljica ter stojnico, na kateri bomo naše spominke predstavili oziroma prodajali. Turistične delavce čaka v prihodnjih letih ogromno dela, če želijo izkoristiti priložnost, ki jim je bila dana s svetovnim prvenstvom. Tudi sami želimo prispevati svoj delež. Želimo, da spominke povezuje neka zgodba, rdeča nit. In prav temu sta namenjena naša maskota ter logotip.

Zadali smo si kratkoročne in tudi dolgoročne cilje. Naš prvi cilj je sodelovanje na turistični tržnici festivala Turizmu pomaga lastna glava. Drugi cilj je pripraviti spominke za vse učence in mentorje, ki se bodo udeležili območnega tekmovanja iz znanja geografije, ki bo potekalo na naši šoli. Tretji cilj pa je sodelovanje z našo stojnico na finalu Svetovnega pokala v smučarskih skokih. Izdajo turističnega vodnika v angleškem in nemškem jeziku ter končno verzijo družabne igre načrtujemo do 1. marca 2020. Za izdelavo naše maskote Planica – snežena kraljica pa smo trenutno še v dogovarjanju s sponzorji.

2.3. NAČRT DELA

Povezali smo se s **Turističnim društvom Rateče-Planice**, **Turizmom Kranjska Gora** in **Nordijskim centrom Planica**. Naše delo je podprla tudi **Občina Kranjska Gora**.

Na srečo nas je v letošnjem šolskem letu v turistični podmladek vključenih kar 25 učencev, tako da smo si lahko razdelili delo in je vsak delal tisto, kar ga res veseli in pri čemer je uspešen. V spodnji tabeli je prikazana delitev dela, stroški in rok za končno izdelavo. Z delom moramo zaključiti do 1. marca 2019, saj nas v mesecu marcu čakajo trije pomembni dogodki:

- 6. marec 2019: Območno tekmovanje iz znanja geografije, ki bo potekalo na naši šoli: vsem učencem in njihovim mentorjem bomo podarili našo zgibanko (družabna igra in povzetek turističnega vodnika),
- 21. – 24. marec: Finale svetovnega pokala v smučarskih skokih, kjer bomo skupaj s TD Rateče-Planica predstavili naše spominke,
- 33. festival Turizmu pomaga lastna glava.

Tabela 1: Razdelitev dela in roki izdelave.

Kaj		Kdo	Do kdaj
Turistični vodnik	Besedilo	Manca L., Tabea, Marisa, Marta, Lara, Julija, Živa, Tina, Adrijana	15. januar 2019
	Slikovno gradivo	Adrijana, Manca L., Marisa, Gašper B., Patrik, Vid, Bor	15. januar 2019
	Urejanje	Manca L., Marisa, Marta (učiteljica Petra Berčič)	31. januar 2019
	Tisk	Napisi Bernik	1. marec 2019
	Prevod v angleški in nemški jezik	v dogovarjanju	1. januar 2020
	Izdelava v 3 jezikih	Napisi Bernik	1. marec 2020
Družabna igra	Besedilo in slikovno gradivo	Denis, Alja, Nina	15. januar 2019
	Prevod v angleški jezik	Julija, Žiga, Gašper B. (učiteljica Irena Radman)	25. januar 2019
	Prevod v nemški jezik	Vid, Manca L., Marisa (učiteljica Lidija Tempfer)	25. januar 2019
	Urejanje	Žiga, Denis, Alja, Nina (učiteljica Petra Berčič)	10. februar 2019
	Izdelava (zhibanka)	Napisi Bernik	20. februar 2019
	Izdelava (končna verzija na trdi podlagi v škatli)	Napisi Bernik	1. marec 2019 (5 izvodov) 1. marec 2020 (za prodajo)
Magnetek	Izdelava načrta	Manca H., Bor, Nejc (učiteljica Marta Mertelj)	15. januar 2019
	Izdelava	Manca H., Bor, Nejc (učiteljica Marta Mertelj)	1. marec 2019
Maskota	Izdelava načrta	Manca H., Bor, Nejc	15. januar 2019
	Izdelava	v dogovarjanju s sponzorji	rok izdelave 2 meseca
Stojnica	Izdelava načrta	Gašper L., Nino, Peter, Gal, Ožbej (učiteljica Helena Smolej)	15. januar 2019
	Izdelava	Gašper L., Nino, Peter, Gal, Ožbej, Nejc, Patrik (učiteljica Helena Smolej, hišnik Klemen Zima)	1. marec 2019

2.4. FINANČNI NAČRT

Stroške, ki bodo nastali pri izdelavi kolekcije spominkov in stojnice do konca marca 2019, bo krila občina Kranjska Gora, ki nam vsako leto priskoči na pomoč, da lahko sodelujemo na festivalu Turizmu pomaga lastna glava, ter naša šola. Za izpolnitev dolgoročnih planov si želimo pridobiti čim več sponzorjev, saj res verjamemo v uspeh naše zgodbe Planica – snežena kraljica.

Tabela 2: Predvideni stroški.

	Material oz. storitev	Strošek za 1 kos	Skupaj
Turistični vodnik	tisk	10 EUR	50 EUR
Družabna igra	tisk	5 EUR	25 EUR
Zloženka	tisk	0,50 EUR	125 EUR
Magnetek	brezova vezana plošča, magnetki, spajkalniki (imamo v šoli)	0,30 EUR	30 EUR
Stojnica	vezana plošča topol, lesonit plošča, letve smreka, lesni vijaki, žebli, lepilo, bela barva Tessarol	160 EUR	160 EUR
Nastop na stojnici	majice, dodatki ...	100 EUR	100 EUR

V tabeli ni predvidenih stroškov za izdelavo maskote. Cena znaša 1500 EUR in je neizvedljivo, da bi jo izdelali do nastopa na turistični tržnici, zato smo jo dali v dolgoročni plan. Trenutno poteka pridobivanje sponzorjev.

2.5. CILJNE SKUPINE

Naši turistični spominki so namenjeni vsem obiskovalcem športnih prireditev v Planici ter vsem domačim in tujim turistom, ki obiščejo Rateče. Prav tako so primerni za vse starosti.

2.6. TRŽENJE

Kolekcijo spominkov smo že predstavili TD Rateče-Planica, sledijo dogovori s Turizmom Kranjska Gora, Občino Kranjska Gora ter Nordijskim centrom Planica. V Ratečah je ogromno apartmajev, zato bomo tudi lastnikom apartmajev predstavili naše spominke in se pogovorili o možnem sodelovanju. Naše spominke bomo predstavili tudi na spletnih straneh šole in TD Rateče-Planica.

3. TURISTIČNI PRODUKT: PLANICA – SNEŽENA KRALJICA

3.1. TURISTIČNI VODNIK

Turistični vodnik smo napisali tako, da bo v pomoč obiskovalcem Planice v času vseh športnih prireditev, pa tudi z namenom, da vse bralce našega turističnega vodnika navdušimo, da se vrnejo v naš kraj, ne samo pozimi, v času športnih prireditev, ampak tudi v preostalih letnih časih, saj imajo Rateče bogato naravno in kulturno dediščino, vredno ogleda.

Obiskovalci športnih prireditev, predvsem iz tujine, pridejo k nam tudi na ogled naravnih in kulturnih znamenitosti. Zato jim moramo to ponuditi, jim predstaviti lepote našega kraja, jih obdržati pri nas in jih navdušiti, da nas bodo obiskali še kdaj, mogoče v kakšnem drugem letnem času.

Slika 1: Naslovnica turističnega vodnika.

Vir: Manca Lepoša

Vsebina turističnega vodnika in nekaj slik:

UVOD

Rateče niso le najbolj severozahodna vas v Sloveniji, ampak tudi vas, bogata z naravnimi in kulturnimi znamenitostmi. Skupaj s Planico so odlična izbira za aktivne ljudi (tek na smučeh, drsanje, kolesarjenje, pohodništvo), za ljubitelje tradicionalnih jedi (krapi, hrepovci, potica), za ljubitelje čebelarstva in domače obrti (žoki) ter vse, ki radi uživajte v zeleni, neokrnjeni naravi. Posebno doživetje je, če pridete k nam 15. avgusta, ko poteka tradicionalna prireditev Vaški dan. Domačinke in domačini oblečejo narodne noše, ki jih z veseljem pokažejo turistom in obiskovalcem. Mogoče boste celo slišali koga zapeti:

*Vesel mor' mo bit
vesel' ga srca,
ker smo iz luštnega kraja,
iz Rateč doma.*

RATEČE

Rateče so vas v občini Kranjska Gora. Nahajajo se v zgornjem delu Zgornjesavske doline. Vas leži na planoti pod tromejo Slovenije, Avstrije in Italije. Obdana je z visokimi vrhovi Julijskih Alp na jugu in Karavankami na severu.

Rateče so znane po dolgih in mrzlih zimah, vendar tudi po obilici sončnih dni, ko se lahko sprehajate po planinskih travnikih ob vznožju Karavank.

Vas ima gorsko podnebje z dolgimi in mrzlimi zimami. Povprečna letna temperatura znaša le 5,7 stopinje Celzija, zato je znameniti rateški župnik in pisatelj Josip Lavtižar kraj poimenoval »Kranjska Sibirija«.

V vasi, kjer živi nekaj več kot 600 prebivalcev, so se v zgodovini zaradi svoje obdanosti s pašniki, travniki in njivami, ukvarjali predvsem z živinorejo in kmetijstvom. Slednje se je dandanes močno spremenilo, saj kot pomembna panoga prevladuje turizem.

Slika 2: Pogled proti Ratečam z Ledin.

Vir: Manca Lepoša

PLANICA

Planica je idilična dolina, obdana z visokimi gorami, pozimi bogata s snegom in poleti obsijana s soncem. Pred 14.000 leti je dolino izdolbel ledenik, na kar spominja tipična oblika črke U.

Dolina pod Poncami privablja najboljše smučarske skakalce in tekače ter številne športne navdušence s celega sveta, saj poleg smučarskih poletov predstavlja prvovrstni slovenski in svetovni zimski športni praznik. Že pred letom 1930 je Planica dobila prvo skakalnico in prav v tej dolini sta bila dosežena dva zgodovinska mejnika. Leta 1936 je Avstrijec Sepp Bradl kot prvi človek na svetu poletel prek 100 metrov, leta 1994 pa je Finec Toni Nieminen kot prvi človek preletel novo magično mejo 200 metrov.

Danes je v Planici zgrajen moderen nordijski center. Obisk Planice je lahko nadvse zabavno doživetje, ki vsakemu obiskovalcu ostane v nepozabnem spominu.

Slika 3: Planica.

Vir: Bor Petrovič

5 NAJ NARAVNIH ZNAMENITOSTI

TAMAR

Tamar je ledeniška dolina v Julijskih Alpah na skrajnem severozahodu Slovenije. Na zahodu jo omejujejo greben Mojstrovk, Travnik, Šite, Jalovška škrbina in Goličica, na vzhodu pa greben Ponc. Najvidnejše mesto nad Tamarjem ima gora Jalovec. Tamar je nadaljevanje doline Planica. Dom v Tamarju (1108 m) je planinska postojanka, ki stoji na začetku Tamarja, v zgornjem delu Planiške doline in je izhodišče poti za ture na Mojstrovko, Jalovec in Rateške Ponce.

V bližini se nahaja izvir Nadiže. Nadiža je gorski potok, ki izvira ob vzhodnem vznožju Zadnje Ponce nad dolino Tamar v Julijskih Alpah. Nadiža izvira iz skalne stene in se tik za izvirom spušča v 10 m visok drseči slap. Potok je dolg približno 300 m, saj v dolini kmalu ponikne v grušč. Vode Nadiže ponovno pridejo na dan v Zelencih, izviru Save Dolinke. S tem potok velja za prvi izvir najdaljše slovenske reke.

Slika 4: Dom v Tamarju.

Vir: Lara Hojnik

ZELENCI

Zelenci so talni izvir Save Dolinke. Voda privre iz tal jezera v obliki vulkančkov. Prav zaradi zelene barve je izvir dobil svoje ime. Zelenci so bili leta 1992 razglašeni za naravni rezervat. V tem naravnem rezervatu je našlo dom veliko zanimivih rastlinskih vrst, tudi mesojede rosike, med živalskimi pa so bogato zastopane dvoživke in ptiči gnezdilci.

Zelenci ležijo na severnem robu Triglavskega narodnega parka, na jugu jih oklepa z gozdom poraščeni Vitranc, na severu pa prav tako poraščene Karavanke. Močvirje z barjem Drni, je dolgo

okoli 1200 metrov, široko povprečno 150 metrov, v najširšem delu okoli 200 metrov, v najožjem pa borih dvajset.

Zelenci pozimi ne zamrznejo, njihova stalna temperatura preko celega leta znaša približno 6°C. Zelenci z okolico so bili leta 1992, z odlokom občine Jesenice, razglašeni za naravni rezervat. Po posebni leseni brvi se lahko brez škode za naravo sprehodite do jezera in po močvirnati okolici. Nepozabno zeleno doživetje.

Slika 5: Zelenci.

Vir: Marisa Žerjav

TROMEJA

Tromeja ali Peč je 1510 m visoka gora na tromeji med Slovenijo, Avstrijo in Italijo. Še danes aktualnemu sporočilu, ki govori o razumevanju in prijateljstvu med narodi, je na vrhu hriba posvečeno obeležje v vseh treh jezikih. Na Tromejo vodita dve poti. Strmejša in krajša ali položnejša in malo daljša. Obe sta uvrščeni med nezahtevne. Višinska razlika je 643 m. Na vrhu ste nagrajani z lepim razgledom na vse strani neba in na tri države hkrati. Na dlani so Julijske Alpe, Ziljske Alpe, Krške Alpe, Visoke in Nizke Ture ter del Karavank.

Slika 6: Obeležje na Tromeji.

Vir: Vid Bačnar

PRESIHAJOČE JEZERO LEDINE

Pod vasjo Rateče ob vhodu v dolino Planice se ob vsakem obilnem dežju spomladi ali jeseni napolni jezerce Ledine. Poleti jezero presahne in takrat zelo hitro zraste trava, ki jo pridni kmetje pokosijo za steljo. Vzrok za pojav bifurkacije je, da se blizu Ledin nahaja razvodnica med savskim in dravskim vodovjem. Kadar se v Ledinah zbere veliko vode, se prelije čez razvodnico. Pozimi jezero večkrat zamrzne in takrat ga lahko izkoristite za drsanje.

CIPRNIK

Ciprnik (1745 m) je razgledni vrh na jugozahodnem koncu pobočja, ki poteka med dolino Male Pišnice in Planice. Severovzhodni vrh gore predstavlja vrh Vitranc (1638 m), pod katerim se nahajajo kranjskogorska smučišča. Najlažji dostop na Ciprnik je zložna pot po vrhu grebena od Doma na Vitrancu (pot gre skozi macesnov gozd in se dvigne le za 100 m). Z vrha Ciprnika je čudovit razgled na Ponce, Jalovec, Planico, Tamar, Mojstrovko in Slemenovo špico, na dolino Male Pišnice, Martuljške gore (Špikova skupina), Karavanke, Dobrač in avstrijske tritisočke.

Slika 7: Pogled s Ciprnika na Planico in Rateče.

Vir: Manca Lepoša

5 NAJ KULTURNIH ZNAMENITOSTI

KAJŽNKOVA HIŠA

Enonadstropna zidana Kajžnkova hiša v južnem delu vaškega jedra ima dvokapno streho na čop in zatrepano zunanja hodnika (ganka). Nekdanji dom srednje trdne kmetije ima značilno tlorisno zasnovu: hiša s kamro, veža s črno kuhinjo in kašča. Na vzhodni fasadi hiše je ohranjena freska sv. Florjana, na južni pa sončna ura.

Kajžnkova hiša sodi med obnovljene objekte z zelo ohranjeno ljudsko arhitekturo. V njej si je moč ogledati rekonstrukcijo opreme črne kuhinje in shrambe, razstavi o rateški noši in krajevni zgodovini, starejše filme o še danes ohranjenih običajih in planiških smučarskih skokih ter razstavo ročnih del – izdelkov članic Turističnega društva Rateče – Planica. V mansardi hiše je na ogled Jervahova mizarska zbirka.

Slika 8: Kajžnkova hiša s sončno uro.

Vir: Vid Bačnar

CERKEV SVETEGA DUHA

Cerkev svetega Duha v Ratečah je župnijska cerkev župnije Rateče-Planica. Cerkev Svetega Duha, ki stoji na slikoviti legi vrh griča nad vasjo, ima zvezdasto rebrasto obokan prezbiterij iz zgodnjega 16. stoletja. Ladjo in zvonik so prizidali v letih od 1786 do 1791. Iz tega časa je tudi večina notranje opreme. Slika Binkošti, v velikem oltarju, ki ga je 1879 postavil Janez Vurnik, je delo slikarja Leopolda Layerja.

Slika 9: Cerkev sv. Duha.

Vir: Adrijana Gorjanc

CERKEV SVETEGA TOMAŽA

Cerkev svetega Tomaža je starejša izmed dveh cerkva v Ratečah. Pokopališka cerkev z zvonikom iz 14. stoletja je v osnovi romanska, prizidan ji je gotski prezbiterij. V njej je križev pot naslikal zadnji slovenski baročni slikar Leopold Layer. Arheologi so ob izkopavanjih v notranjosti cerkve ugotovili, da zasnova stavbe sega v poznoantično obdobje. S tem Cerkev svetega Tomaža sodi med najstarejše cerkve v Sloveniji.

Domnevno je v njej nastal Rateški /Celovski rokopis, drugi najstarejši ohranjeni pisni zapis v slovenščini.

Slika 10: Cerkev sv. Tomaža s pokopališčem.

Vir: Vid Bačnar

RATEŠKI ROKOPIS

Rateški oziroma Celovski rokopis je za Brižinskimi spomeniki drugi najstarejši spomenik slovenskega pismenstva. Našli so ga okoli leta 1380 pri cerkvi svetega Tomaža. Najbrž ga je napisal nemški duhovnik. Zdaj ga hranijo v Celovškem deželnem muzeju. Obsega troje molitev: Očenaš, Apostolsko vero in Zdravomarijo. Jezik rokopisa je gorenjščina s sledovi koroških in dolenskih narečij, kar si razlagajo s tem, da so živeli v Ratečah tudi priseljenci iz drugih slovenskih dežel.

PLANIŠKI MUZEJ

V osrednjem objektu Nordijskega centra Planica se nahaja Planiški muzej, ki je posvečen zgodovini smučarskih skokov in poletov v Planici. Rdečo nit razstave predstavljajo razvoj svetovnega rekorda smučarskih skokov v Planici, razvoj tehnike smučarskih skokov in razvoj Bloudkove velikanke ter Letalnice bratov Gorišek. Muzejska zbirka je razdeljena na dva dela. Prvo nadstropje je namenjeno obdobju Bloudkove velikanke in športnim junakom, ki so dosegali svetovne rekorde v smučarskih skokih ter snovalcem Planice tistega obdobja – Stanku Bloudku, Ivanu Rožmanu in Josu Gorcu. Drugo nadstropje je namenjeno novejšemu obdobju Planice – obdobju Letalnice bratov Gorišek (Vlado in Janez Gorišek). Muzejska zbirka obiskovalcu ponuja pester pogled na bogato planiško preteklost smučarskih skokov in poletov. V muzeju si je mogoče ogledati zbirko smučarske opreme iz različnih obdobj (smuč, čevlji, čelade), medalje, pokale, znamke, značke, razglednice, fotografije, itd. Poleg tega muzej ponuja še aktivni del, kjer se obiskovalec preizkusi v sojenju smučarskih skokov na interaktivni postaji za sojenje. Na hologramu pa lahko opravi pogovor z junaki Planice. V sklopu muzeja sta tudi 2 simulatorja, kjer se obiskovalec preizkusi v vlogi smučarskega skakalca oziroma letalca na različnih letalnica.

5 NAJ LEGEND

O IMENU

Za ime vasi je več razlag. Po prvi naj bi se vas imenovala po prvem prebivalcu, pastirju s Koroške, imenovanem Ratej. Po drugi razlagi je ime vasi v zvezi z razvodnico med savskim in dravskim porečjem, ki poteka tu. Zaradi tega »raztečja« je tu precej močvirnatega sveta.

Slika 11: Pastir Ratej.

Vir: OŠ Josipa Vandota

O NASTANKU CERKVE SVETEGA DUHA

Neki rateški gospodar iz Rožičeve hiše je imel gosi. Gosi so mu ušle in šele čez nekaj let prišle nazaj ter se usedle na grič blizu hiš. Mož je imel to kakor opomin, naj postavi na tem kraju kak spomin Bogu v čast. Res zida na dotičnem griču lično cerkev, ki stoji še dandanes.

Slika 12: Cerkev sv. Duha in gosi.

Vir: OŠ Josipa Vandota

O TRUGI IN HRUŠKAH

Po ljudskem izročilu so nekdanj mrličje iz Rateč pokopavali na Rodinah. Pozimi ob velikem snegu in mrazu so morali hraniti umrle na hladnem in so jih na rodinsko pokopališče pripeljali šele, ko so si utrli pot za sani. Nekoč so pomotoma pokopali skrinjo s suhimi hruškami, domači pa so šele po pogrebu spoznali, da je »truga« z mrličem ostala doma. Ker so Rodine kar oddaljene od Rateč, se pripoveduje, da je mož pokojno ženo spremil na Rodine, nazaj grede pa se že oženil in pripeljal domov novo gospodinjo.

Slika 13: Truga s hruškami.

Vir: OŠ Josipa Vandota

O TURKIH IN CERKVI SVETEGA TOMAŽA

Ko so izvedeli Ratečanje, da Turki že niso več daleč, jih je zelo skrbelo, kako bi obvarovali pred sovragom cerkev sv. Tomaža. Na misel jim je prišel čuden pripomoček. Cerkev so zvezali ob vnanji strani z močno blagoslovljeno verigo ter pokazali s tem trdno zaupanje na božjo pomoč, češ, da se bo Turčin bal tega strašila. In glej čudo! Turki niso šli po navadni poti mimo cerkve s svojimi mulami, ampak so šli po drugi strani proti Koroški.

Slika 14: Cerkev sv. Tomaža zavarovana z verigo.

Vir: OŠ Josipa Vandota

O TURKIH IN ČRNI MAČKI

Iz zgodovine vasi je potrebno še enkrat omeniti prodor Turkov. Vaščani so se pred Turki umaknili iz vasi. Po ljudskem izročilu naj bi bila ostala v vasi le Pintbaša, ker ni mogla bežati. Skrila se je v klet. Ko so Turki hoteli vdreti v klet, je izpustila skozi lino črno mačko in Turki so opustili svojo namero. Drugo izročilo pravi, da so gospodarja domačije pri Zgornjem Brancu, ki je pasel ovce v Pejcah, na začetku vasi, Turki odpeljali s seboj. Ko se je po več letih vrnil, ga ni nihče več poznal, prepoznal ga je le domači pes Moraš.

Slika 15: Turki in črna mačka.

Vir: OŠ Josipa Vandota

5 NAJ RESTAVRACIJ

GOSTIŠČE VILA MOJ MIR

Ponašajo se s pestro ponudbo jedi, ki bodo zadovoljile še tako lačne in zahtevne goste. Gostom nudijo domačo, tradicionalno hrano (klobase iz zaseke, želodčke, domačo šunko s hrenom, domače salame, rateške krape...), različne mesne in vegetarijanske jedi, ribe, testenine, solatni krožnik.... Med drugim tako lahko poskusite domačo gobovo juho v kruhovi skodelici, jurčke (sezonsko), divjačinske jedi, ocvrtega piščanca, štruklje, kruhove cmoke ter ostalo kulinariko. Imajo tudi bogato ponudbo doma pripravljenih sladici, kot so gibanica, grmada, jabolčni zavitek, potica, skutni in orehovi štruklji.

Slika 16: Gostišče Vila Moj Mir.

Vir: Adrijana Gorjanc

GOSTIŠČE UH

Družinsko gostišče v Ratečah deluje že od leta 1995. Nudijo vam širok izbor domačih jedi, kosil in jedi po naročilu. Tradicija gostišča Uh so domače jedi. Ena izmed njih je rateški krap, ki vam ga pripravijo kot glavno jed ali kot sladico.

Slika 17: Gostišče Uh.

Vir: Vid Bačnar

GOSTIŠČE PRI ŽERJAVU

Za svoje bogato obložene mize, na katerih nikoli ne manjka dobrot domače in mednarodne kuhinje, vabijo vse ljubitelje prijetnega domačega vzdušja in žlahtne kapljice. Goste sprejemajo že vse od leta 1912, ko sta gostišče na tem istem mestu odprla prvotna lastnika – babica Neža in dedek Lojze. Zelo so ponosni na dolgo družinsko kulinarično tradicijo. Še danes uporabljajo nekatere recepte in spoštujejo kuharske skrivnosti, ki so se razvijale skozi generacije. Med njihovimi specialitetami se tako najdejo tudi pristne slovenske jedi iz lokalnih sestavin.

Slika 18: Gostišče pri Žerjavu.

Vir: Adrijana Gorjanc

GOSTILNA ŠURC

Gostilna Šurc je prijetna domača gostilna s skoraj petdesetletno tradicijo, kjer je še vedno moč občutiti vzdušje starih časov in neokrnjeno naravo.

Posebno toplino daje tudi dejstvo, da je gostilna njihovo življenje. To je družinsko delo, zgrajeno na strasti in predanosti običajnih ljudi in prav to daje gostilni domačnost.

Svojim gostom ponujajo bogat izbor domačih klasičnih jedi, tatarski biftek, pečenke, odličnega ocvrtega piščanca po receptu mame ter ostale jedi po naročilu.

Slika 19: Gostilna Šurc.

Vir: Manca Lepoša

GOSTILNA PONCA

Gostilna Ponca se nahaja tik ob mejnem prehodu z Italijo. V ambientu s slikami in teksti športne kariere smučarskega tekača Mateja Sokliča vam postrežejo z domačo hrano, odličnimi aperitivi in okusnimi kremnimi rezinami. Na zunanji terasi lahko uživate v pogledu na okoliške vrhove.

Slika 20: Gostilna Ponca

Vir: Manca Lepoša

V gostiščih Uh, Žerjav in Vila Moj Mir si za sladico naročite Ratešk gvažk. Ne bo vam žal!

10 NAJ IZ RATEČ

NAJ JED: KRAPI

Jedi, ki so se včasih pripravljale verjetno tudi drugod, so se v Ratečah ohranile do današnjih dni. Tako imenovani krapi so testo, napravljeno iz moke in vode, napolnjeno z različnimi nadevi in oblikovano v podolgovate cmoke. Glede na nadev imamo čompove krape, če je nadev iz kuhanega krompirja, začinjenega s pimentom, špresove, če je nadev iz skute in koruznega zdroba, kocove krape, če je nadev iz zmletih suhih hrušk in koruznega zdroba. Krompirju v Ratečah pravimo čompe, posušene hruške pa imenujemo koce. Krapi se skuhamo v vreli vodi in zabelijo z zaseko.

Slika 21: Rateški krapci.

Vir: <https://www.kranjska-gora.si/sl/sprostitev/kulinarika/kulinaricne-specialitete/rateski-krapci>

NAJ SLADICA: HREPOVCI

Hrepovcem pravimo tudi krhki flancati, saj so narejeni iz nekvašenega, krhkega testa. So slasten, hrustljiv, sladek prigrizek, ki polepša čas ob kavi ali čaju.

Slika 22: Hrepovci.

Vir: OŠ Josipa Vandota

NAJ OBLAČILO: RATEŠKA NOŠA

Rateška noša je izredno lepa, bogata in raznolika (svečana, nedeljska, kmečka, delovna). Ker je bilo volne v Ratečah vedno dovolj, se je tako za žensko kot moško obleko iz lanu in domače volne tkala raševina. Da so uporabljali toplejše blago, je razumljivo, saj je v Ratečah podnebje dosti ostrejšo in neprimerno za lahkotnejše tkanine. Za rateške ženske noše je značilno nagubano krilo iz črne ali vijoličaste raševine. Na spodnjem robu je zelen ali vijoličast trak, okrašen spodaj in zgoraj z vijugasto našito vrvico zelene ali vijoličaste barve. Pod ras je treba obleči čim več poškopljenih spodnjih kril, obujejo pa se iz belega bombaža spletene nogavice z bunkicami. Zgoraj se pod ras obleče belo srajco, ušpetelj, iz tanjšega domačega platna ali bombažnega blaga. Ušpetelj je okrašen z vezeninami in v rokavih bogato nabran. Ogrne se tudi naprsno ruto, svileno s cvetličnimi vzorci in z resicami, ki se spredaj spne z okrasno zaponko. V zimskem času, starejše ženske pa tudi poleti, oblečejo namesto ušpetlja šlabanko, to je tesno prilegajočo se jopo. Čez krilo se obleče še predpasnik – burtah in zavežejo vzorčasti svileni trakovi – žnure, ki se zadaj oblikujejo v pentljo. Povrhu se opaše še kovinski pas – kositr. Na glavi so ženske večinoma nosile rute, ki so bile glede na praznike različne barve in blaga. Vaščani zelo spoštujejo to nošo. Na noše zelo skrbno pazijo. Hranijo se večinoma v skrinjah, krila so zvita v podolgovate zvitke. V vsaki večji

kmečki hiši v vasi je vsaj en komplet ženske noše, nekatere zelo stare so še iz druge polovice 19. stoletja.

Slika 23: Razstava rateške narodne noše v Kajžnkovi hiši.

Vir: <https://www.gmj.si/sample-page/kajznkova-hisa/>

NAJ OBUVALO: ŽOKI

Žoki so posebni copati, značilni le za Rateče. Narejeni so povsem ročno. Postopek izdelave je precej zapleten. Za obvladovanje je potrebno precej vaje. Da pa lahko sploh začnemo delati žoke, je najprej treba znati tudi plesti, saj je notranji del copata spleten iz domače ovčje volne. Copat se mora prilagoditi tudi posebnemu kopitu. Na kopito natakujemo oz. pribijemo spleten copat in ga oblečemo s kosi usnja, ki jih izrežemo po določenem vzorcu. Izdelava zahteva precej moči, saj je s šivanko in šilom treba predreti precej debelo plast usnja. Končni izdelek odstranimo iz kopita in dobimo topel par copatov.

Slika 24: Žoki.

Vir: <https://shop.slo-list.com/izdelek/rateski-zoki/>

NAJ PRIREDITEV: VAŠKI DAN

Vaški dan je kulturno etnološka prireditev, ki jo vsako leto 15. avgusta organizira Turistično društvo Rateče-Planica na vaškem trgu na Gorici. Domačinke in domačini oblečejo narodne noše, ki jih z veseljem pokažejo turistom in obiskovalcem. Posebej zanimiva je predstavitev izdelave žokov – izvirnih rateških obuval. Prizadevne vaščanke in vaščani prikažejo celoten postopek predelave volne in izdelave žokov.

NAJ PESEM: AVSENIKOVA PLANICA, PLANICA

Junaki Planice letijo kot ptice ... je gotovo najbolj znana melodija v Ratečah. Ikona narodnozabavne glasbe Slavko Avsenik je Planico posvetil smučarskim skakalcem na eni največjih smučarskih letalnic na svetu, planiški. Pesem je bila prvič izvedena posebej za Svetovno prvenstvo v smučarskih poletih 15. marca 1979. Besedilo je napisal Marjan Stare.

*Planica, Planica
snežena kraljica!
Le kdo je ne pozna
- lepoto iz snega?*

*Skakalci kot ptice
letijo pod nebo
in slavo Planice
v širni svet neso.*

*Pozdrav neustrašnim junakom daljav,
prijateljev strmih snežnih planjav!
Slava, čast velja
vsem skakalcem tega sveta!*

*Junaki Planice
letijo kot ptice,
spet slava gre v svet
za dolgo vrsto let!*

*Planica, Planica,
še pridemo nazaj,
v Planico, Planico,
pod Ponce v zimski raj!*

NAJ ADRENALINSKA AKTIVNOST: ZIPLINE V PLANICI

Doživite občutek slovenskih orlov in svetovne skakalne elite s pomočjo najstrmejšega zipline spusta na svetu in preletite planiško velikanko. Vaš spektakularni polet bo dolg kar 566 metrov, pri katerem boste dosegli hitrosti do 85 km/h v samo nekaj sekundah.

Slika 25: Zipline v Planici.

Vir: https://www.planica-zipline.si/documents/zipline/galerija-zipline-zima/IMG_8289.jpg

NAJ ČEBELAR: ČEBELARSTVO TONI

Čebelnjaki so slovenska posebnost, so edinstveni. So galerije na prostem. V Ratečah lahko spoznate Čebelarstvo Toni. Njihov čebelnjak krasijo originalne rateške panjske končnice, ki so posebnost v Sloveniji, in prikazujejo zgodovino Rateč. V bližini je postavljen ogledni panj, kjer si lahko vsak obiskovalec ogleda življenje čebelje družine. Po predstavitvi kranjske sivke, čebelarjenja nekoč in danes, pridobivanja medu in pomena čebel v naravi, sledi degustacija »rateške strdi«.

Slika 26: Čebelarstvo Toni.

Vir: Toni Zupančič

NAJ SPROSTITEV: SATCITANANDA LABIRINTI

Obiščite labirinte, ki služijo za sproščen sprehod, bujenje naših notranjih potencialov, prebujanje energije in inteligence. V sklopu Nebesnih labirintov je zasnovanih devet osnovnih labirintov, izmed katerih vsak deluje na določeno področje, vsi skupaj pa pokrivajo vsa področja človekovega življenja: labirint moči, občutkov, energije, povezanosti, modrosti, ljubezni in ustvarjalnosti, življenja in smrti, preobrazbe, svobode.

Slika 27: Pano Satcitananda labirintov.

Vir: Marisa Žerjav

NAJ FOTO LOKACIJA: ZELENCI

Naš kraj nudi velik lepih foto lokacij, od Tromeje, Tamarja, Ciprnika in vrha letalnice v Planici, v vseh letnih časih pa blestijo Zelenci.

Slika 28: Zelenci.

Vir: Marisa Žerjav

3.2. DRUŽABNA IGRA

Našo družabno igro Planica – snežena kraljica se igra po principu človek ne jezi se. Igra je poučna, saj z njeno pomočjo igralci spoznajo zgodovino Planice, vse pomembne mejnike v zgodovini smučarskih skokov, zaradi katerih bo Planica za vedno zapisana v zgodovino slovenskega in svetovnega športa.

V družabno igro smo vključili naslednje besedilo:

- Si v letu 1926 in tečeš iz Rateč do Tamarja. Pojdi 5 polj naprej.
- Leta 1931 prvi prespiš v domu v Slatni pri Planici. Enkrat ne mečeš.
- Leta 1934 si priča svetovnemu rekordu 92 metrov. Še enkrat mečeš.
- Človek je leta 1936 prvič preletel prek 100 metrov. Pojdi 5 polj naprej.
- Leta 1938 je Sepp Bradl pomaknil rekord na 107 metrov. Pojdi 2 polji naprej.
- Leta 1959 je umrl Stanko Bloudek, projektant Bloudkove velikanke. Enkrat ne mečeš.
- Leta 1961 se je Jože Šlibar kot prvi Slovenec vpisal na večno listo svetovnih rekorderjev. V Obersdorfu je postavil svetovni rekord 141 metrov. Pojdi 3 polja naprej.
- Leta 1969 v 3 dneh dosežemo največ svetovnih rekordov, kar 4. Pojdi 4 polja nazaj.
- Leta 1971 je bilo prvo svetovno prvenstvo v poletih. En krog ne mečeš.
- Leta 1979 si v Planici prvič slišal pesem Slavka Avsenika, Planica, Planica. Premakni se 2 polji naprej.
- Leta 1988 Primož Ulaga kot prvi Slovenec zmaga v Planici. Še enkrat mečeš.
- Leta 1994 finski čudežni deček Toni Nieminen prvi poleti čez 200 metrov. Spomniš se prvega skoka čez 100 metrov, zato greš 30 polj nazaj.
- Leta 1997 Primož Peterka priskače Sloveniji prvi veliki kristalni globus. Pojdi 3 polja naprej.
- Od leta 2000 v Planici spremljamo osupljive polete čez 220 metrov. Še enkrat mečeš.
- Leto 2001 je za Planico črno leto. Bloudkova velikanka se pod težo snega poruši. Pojdi 20 polj nazaj.

- Leta 2005 Björn Einar Romören poleti 239 metrov. Pojdi 4 polja nazaj.
- Leta 2015 Peter Prevc poleti 248,5 m. To te ponese v cilj.
- Trenutni rekord je leta 2017 dosegel Kamil Stoch. Od navdušenja en krog počivaš.

Podatke in slikovno gradivo za našo igro smo dobili na spletni strani Nordijskega centra Planica. Igro smo izdelali v treh jezik, poleg slovenskega še v angleškem in nemškem jeziku (oba prevoda sta v prilogi). Sprva bo izdana na A4 formatu, in sicer kot zloženko. Na eni strani bo družabna igra, na drugi strani pa povzetek našega turističnega vodnika (vsi naši NAJ-i in nekaj slik). Izdelali bomo tudi družabno igro na trdi podlagi in v lično izdelani škatli, najprej v petih oglednih izvodih, nato pa s pomočjo sponzorjev še v večji nakladi.

Slika 29: Igranje družabne igre.

Vir: Tina Kavalar

3.3. MAGNETEK

Izdelali smo lesen magnetek, saj želimo biti čim bolj ekološki. Na magnetek smo ročno vžgali motiv, naš logotip, ki združuje znak Nordijskega centra Planica (jata čapelj kot simbol poletov na smučeh) in znak TD Rateče-Planica (gorenjski nagelj).

Slika 30: Magnetek.

Vir: Tabea Dolžan

Slika 31: Izdelava magnetka.

Vir: Tabea Dolžan

3.4. MASKOTA

Naša maskota Planica – snežena kraljica predstavlja damo, kraljico, smučarsko skakalko, dodan pa je tudi gorenjski nagelj, simbol kraja Rateče – Planica.

In tako kot je Planica naša kraljica, so tudi vsi skakalci, ki si upajo leteti na planiški letalnici, za nas kralji.

Slika 32: Maskota Planica – snežena kraljica.

Narisala: Manca Hladnik

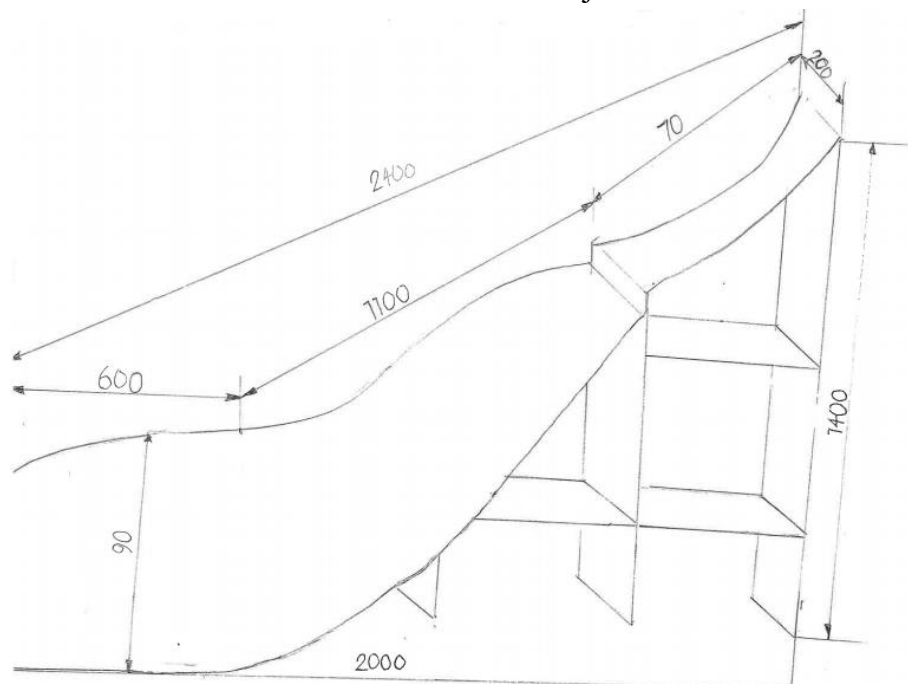
3.5. STOJNICA

Spominke lahko prodajamo v specializiranih prodajalnah v bližini turističnih zanimivosti, v turistično informacijskih centrih, pisarnah turističnih društev, nakupovalnih središčih, prevoznih sredstvih, sejnih in tržnicah, v obrtniških delavnicah, kjer nastajajo ...

Odločili smo se, da sami izdelamo stojnico, na kateri bomo prodajali naše spominke. Stojnico bomo uporabili za predstavitev na turistični tržnici 33. festivala Turizmu pomaga lastna glava ter na vseh prireditvah v občini Kranjska Gora, predvsem pa na vseh športnih prireditvah v Planici.

Stojnica bo izgledala kot skakalnica. Nalet in hrbtišče bo iz lesenit plošče, podporniki in police bodo iz vezane plošče. Na policah bo prostor za naše turistične spominke.

Slika 33: Skica naše stojnice.

Vir: OŠ Josipa Vandota

4. ZAKLJUČEK

Letošnja tema je zelo zanimiva in predvsem zelo široka, saj nam daje obilo možnosti za naš turistični produkt. Celotno delo smo dobro načrtovali in si enakomerno razdelili delo, izkoristili smo vse naše potenciale, vsak je delal tisto, kar ga najbolj veseli in v čemer blesti.

Verjamemo, da smo kolekcijo turističnih spominkov premišljeno izdelali. Vse naše turistične spominke je možno izdelati v večji nakladi in so primerni za prodajo na trgu. O tem vas bomo prepričali tudi na turistični tržnici.

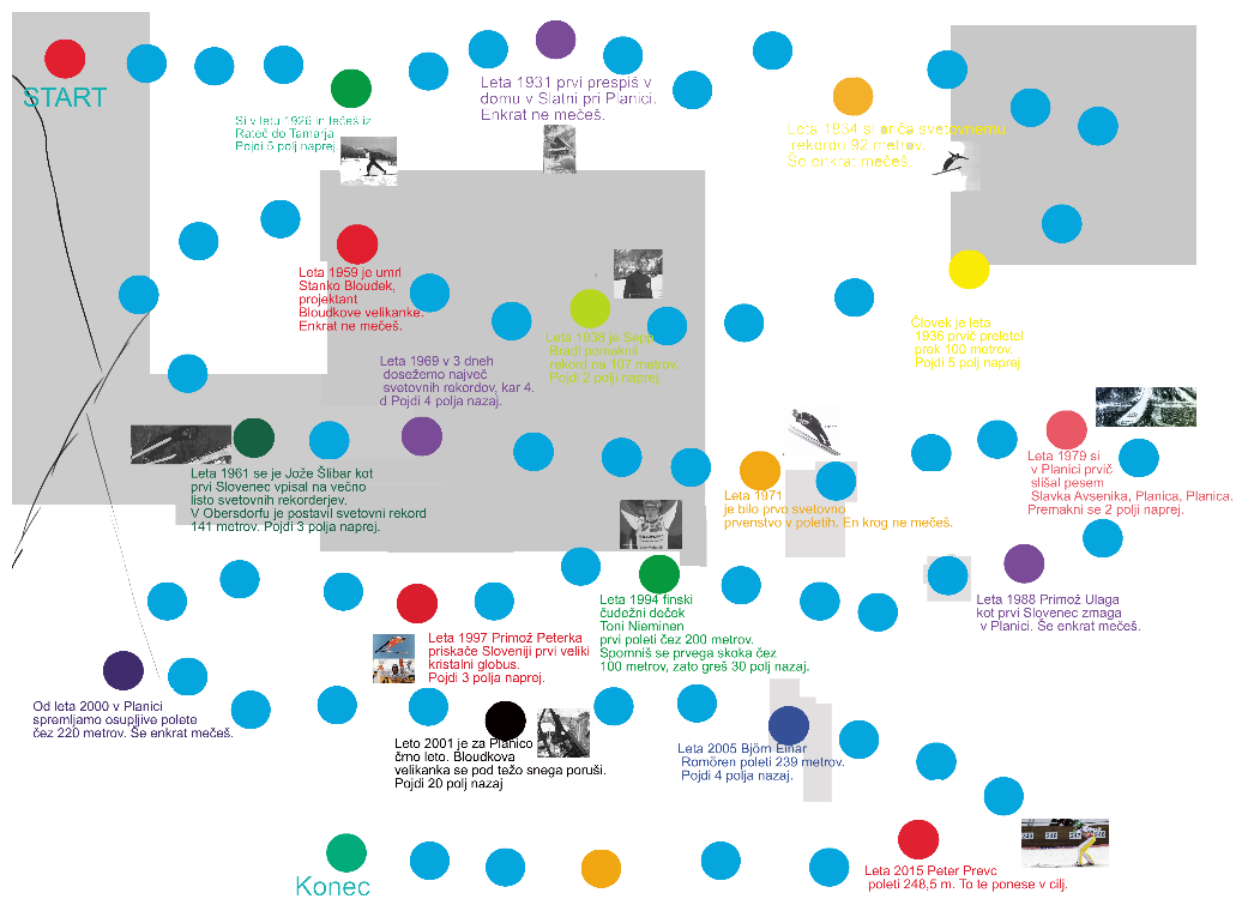
Ker vemo, da je za vse potreben določen čas, smo si zadali tudi dolgoročne cilje, tako da bo nekaj dela čakalo tudi prihodnjo generacijo turističnega podmladka. Upamo, da nam bo uspelo sodelovanje s TD Rateče-Planica in Nordijskim centrom Planica, saj nam bo le tako uspelo izdelati celotno kolekcijo spominkov Planica – snežena kraljica. Le s skupnimi močmi bo naša zgodba Planica – snežena kraljica res zaživela in bodo naši spominke »odleteli« v svet.

5. VIRI IN LITERATURA

- ✓ Čebelarstva pot Rateče. URL: <https://www.kranjska-gora.si/sl/aktivnosti/druzinske-pocitnice/cebelarska-pot>
- ✓ Dolina sanjska, kulinarika božanska. URL: <https://www.kranjska-gora.si/media/dokumenti/solum.pdf>
- ✓ Gostilna Ponca. URL: <http://mojapot.net/koristno/gostilna-ponca>
- ✓ Gostilna Šurc. URL: <http://www.gostilna-surc.si/>
- ✓ Gostišče pri Žerjavu. URL: <http://gostilna-zerjav.com/>
- ✓ Gostišče Uh. URL: <https://gostisce-uh-planica.com/>
- ✓ Gostišče Vila Moj Mir. URL: <https://www.gostilna-mojmir.si/>
- ✓ Kajžnkova hiša. URL: <https://www.gmj.si/sample-page/kajznkova-hisa/>
- ✓ Košir, S., 2000. Zgornjesavska kulinarika. Gozd Martuljek, Samozaložba, 73 str.
- ✓ Labirinti Satcitananda. URL: <http://labirinti.eu/>
- ✓ Lavtižar, J., 1998. Rateška kronika Josipa Lavtižarja. Kranjska Gora, Župnijski urad, 239 str.
- ✓ Petrič, M., 1990. Rateče. Ljubljana, Založba Obzorja Maribor, 112 str.
- ✓ Planica. URL: <https://www.nc-planica.si/>
- ✓ Rateče. URL: <http://kraji.eu/slovenija/ratece/slo>
- ✓ Rateška noša. URL: <http://www.kranjska-gora.si/sl/znamenitosti/kulturne/spomeniki-in-zgodovina/rateska-nosa>
- ✓ Rateški krapci. URL: <https://www.kranjska-gora.si/sl/sprostitev/kulinarika/kulinaricne-specialitete/rateski-krapci>
- ✓ Rateški žoki. URL: <http://shop.slo-list.com/izdelek/rateski-zoki/>
- ✓ Zipline v Planici. URL: https://www.planica-zipline.si/documents/zipline/galerija-zipline-zima/IMG_8289.jpg

PRILOGA 1

Delovna verzija družabne igre

PRILOGA 2

Prevodi za angleško verzijo družabne igre

- *You are in the year 1926 and you are running from Rateče to Tamar. Go 5 places forward.*
- *In 1931 you are the first to sleep over in Slatna pri Planici. You can't throw the dice this round.*
- *It's 1934 and you witness the world record in ski jumping 92 meters. Throw the dice again.*
- *In 1936 a man first flew over 100 meters. Go 5 places ahead.*
- *In 1938 Sepp Bradl improved the world to 107 meters. Go 2 places ahead.*
- *In 1959 Stanko Bloudek died, he was the constructor of the Bloudkova velikanka. Pass one round.*
- *In 1961 Jože Šlibar signed in as a first Slovenian for a forever lasting list, of those who achieved in jump jumping world records. In Obersdorf he set a new world record (141 meters). Go 3 places ahead.*
- *In 1969 the majority of world records was achieved. Go 4 places backwards.*
- *In 1971 the first world championship in ski jumping took places. Pass for one round.*
- *In 1979 the song Slavko Avsenik's Planica, Planica was first performed. Go 2 places ahead.*
- *In 1988 Primož Ulaga, as the first Slovene ski jumper, won the competition. Throw the dice again.*
- *In 1994 a wonder boy from Finland Toni Nieminen, first flew over 200 meters. Because you remember this first jump over 100 meters, you go 30 places backwards.*
- *In 1997 Primož Peterka won the first C G for Slovenia. Go 3 places ahead.*
- *Since 2000 we follow ski zing jumps over 220 metrs. Throw the dice again.*
- *The year 2001 was a disaster for Planica. The Bloudek's broke down under too much weight of snow. Go 20 places backwards.*
- *In 2005 Björn Einar Romören flew 239 meters. Go 4 places backwards.*
- *In year 2015 Peter Prevc jumped 248,5 meters. This takes you to rhe end of the game.*
- *The current world record was reached by Kamil Stoch in 2017. You rest one round because of the excitement.*

PRILOGA 3

Prevodi za nemško verzijo družabne igre

- *Du bist im Jahr 1926 und rennst von Rateče nach Tamar. Gehe 5 Felder vor.*
- *Im Jahr 1931 bist du der Erste/die Erste in der Slatna-Hütte bei Planica. Setze eine Runde aus.*
- *Im Jahr 1934 bist du Zeuge des 92-Meter-Rekords. Würfel noch einmal!*
- *1936 flog der Mensch das erste Mal über 100 Meter. Gehe 5 Felder vor.*
- *Im Jahr 1938 stellte Sepp Bradl den Rekord von 107 Metern auf. Gehe 2 Felder vor.*
- *Im Jahr 1959 starb Stanko Bloudek. Er entwarf die Schanze in Planica. Setze eine Runde aus.*
- *Im Jahr 1961 wurde Jože Šlibar als erster Slowene zur Liste der Weltrekorde hinzugefügt. Er erreichte in Obersdorf den Rekord von 141 Metern. Gehe 3 Felder vor.*
- *Im Jahr 1969 erreichten wir in drei Tagen die meisten Weltrekorde, nämlich 4. Gehe 4 Felder zurück.*
- *Im Jahr 1971 fand die erste Weltmeisterschaft im Schifliegen statt. Setze eine Runde aus.*
- *Im Jahr 1979 hörte man in Planica das erste Mal das Lied „Planica, Planica“ von Slavko Avsenik. Gehe 2 Felder vor.*
- *Im Jahr 1988 gewann Primož Ulaga als erster Slowene in Planica. Würfel noch einmal.*
- *Im Jahr 1994 flog der finnische Wunderknabe Toni Nieminen das erste Mal über 200 Meter. Du erinnerst dich an den ersten Flug über 100 meter, deshalb gehst du 30 Felder zurück.*
- *Im Jahr 1997 erhält Primož Peterka für Slowenien die erste große Kristallkugel. Gehe 3 Felder vor.*
- *Seit dem Jahr 2000 beobachten wir in Planica atemberaubende Flüge über 220 Meter. Würfel noch einmal!*
- *Das Jahr 2001 gilt in Planica aber als „schwarzes Jahr“. Die Schanze brach unter dem Gewicht von Schnee zusammen. Gehe 20 Felder zurück.*
- *Im Jahr 2005 flog Björn Einar Romören 239 Meter. Gehe 4 Felder zurück.*
- *Im Jahr 2015 flog Peter Prevc 248,5 Meter. Das bringt dich bis zum Ziel.*
- *Der aktuelle Rekord wurde im Jahr 2017 von Kamil Stoch erreicht. Setze aus Begeisterung eine Runde aus.*

PRILOGA 4

OSNUTEK PREDSTAVITVE TURISTIČNEGA PRODUKTA NA TURISTIČNI TRŽNICI

Stojnico bomo izdelali sami. Izgledala bo kot skakalnica. Imela bo poličke, na katerih bodo naši turistični spominki. Izdelana bo iz lesa. Obiskovalci bodo imeli občutek, kot da so v Planici. In sicer ne samo zaradi oblike stojnice, ampak tudi zaradi vzdušja, ki ga bomo ustvarili. Z nami se boste lahko igrali družabno igro in tako preizkusili srečo ter spoznali zgodovino Planice, si ogledali turistični vodnik in skupaj z nami načrtovali vaš naslednji izlet v Planico in Rateče. Posladkali se boste z Rateškim gvažkom in odšli domov z našim magnetkom.

In še namig, kako nas boste našli med vsemi sodelujočimi na turistični tržnici. Samo sledite Avsenikovi pesmi Planica, Planica, mogoče pa vas za rokav pocuka tudi Planica – snežena kraljica.